

Zij blijven allemaal goden

Zij blijven allemaal goden

*Een waarheidsgetrouwe reconstructie van
een fictieve Ronde van Frankrijk*

Jeen de Jong

Brave New Books

Eerste druk, juni 2021

© Jeen de Jong

Omslagfoto: Chloé Leclercq

ISBN 9789464353525

NUR 489

bravenewbooks.nl/jeendejong1

'De mensen kunnen de goden niet missen.'

~ Homerus

'Toen ik de beroemde vragenlijst van Marcel Proust kreeg voorgelegd en ik moest zeggen wat ik het liefste deed, antwoordde ik tot de gepaste verbazing van de literaire gemeenschap: 'De Tour de France volgen.'

~ Antoine Blondin

'Een dichter moet sporen achterlaten, geen bewijzen. Alleen sporen wekken dromen op.'

~ René Char

Inhoudsopgave

<i>Rittenschema</i>	7
<i>Deelnemerslijst</i>	8
1. <i>Vrijdag 30 juni Ploegenpresentatie Parc des Princes, Parijs</i>	11
2. <i>Zaterdag 1 juli Proloog Parijs – Parijs 7.2 kilometer</i>	20
3. <i>Zondag 2 juli Etappe 1 Parijs – Arras 290.3 kilometer</i>	25
4. <i>Maandag 3 juli Etappe 2 Arras - Roubaix 170.3 kilometer</i>	31
5. <i>Dinsdag 4 juli Etappe 3 Lille - Troyes 324.8 kilometer</i>	41
6. <i>Woensdag 5 juli Etappe 4 Vitry-le-François – Verdun 100.3 kilometer</i>	48
7. <i>Donderdag 6 juli Etappe 5 La Rochelle - Bordeaux 199.7 kilometer</i>	55
8. <i>Vrijdag 7 juli Etappe 6 Bordeaux - Pau 215.9 kilometer</i>	63
9. <i>Zaterdag 8 juli Etappe 7 Pau - Bagnères-de-Luchon 197.2 kilometer</i>	69
10. <i>Zondag 9 juli Etappe 8 Bagnères-de-Luchon – Pla d’Adet 60.4 kilometer</i>	78
11. <i>Maandag 10 juli Rustdag Saint-Lary-Soulan</i>	88
12. <i>Dinsdag 11 juli Etappe 9 Aucazein – Arcalis (Andorra) 269.1 kilometer</i>	93
13. <i>Woensdag 12 juli Etappe 10 Perpignan - Montpellier 200.3 kilometer</i>	102
14. <i>Donderdag 13 juli Etappe 11a Montpellier - Montpellier 69.9 kilometer</i>	111
<i>Etappe 11b Montpellier - Nîmes 87.5 kilometer</i>	115
15. <i>Vrijdag 14 juli Etappe 12 Nîmes – Marseille 214 kilometer</i>	120
16. <i>Zaterdag 15 juli Etappe 13 Aix-en-Provence – Mont Ventoux 114.2 kilometer</i>	127
17. <i>Zondag 16 juli Etappe 14 Carpentras - Gap 219.8 kilometer</i>	136
18. <i>Maandag 17 juli Rustdag Embrun</i>	142
19. <i>Dinsdag 18 juli Etappe 15 Embrun – Sestriere 184.8 kilometer</i>	146
20. <i>Woensdag 19 juli Etappe 16 Briançon – Alpe d’Huez 165.2 kilometer</i>	154
21. <i>Donderdag 20 juli Etappe 17 Bourg d’Osains – Morzine-Avoriaz 273 kilometer</i>	164
22. <i>Vrijdag 21 juli Etappe 18 Lausanne - Bazel 190 kilometer</i>	173
23. <i>Zaterdag 22 juli Etappe 19 Bazel – Giromagny 172.8 kilometer</i>	179
24. <i>Zondag 23 juli Etappe 20 Auvers-sur-Oise – Parijs 31.1 kilometer</i>	189
25. <i>Zondag 23 juli Sluitingsceremonie Parijs</i>	203

Rittenschema

	datum	parcours	afstand (km)	type
P.	1-7	Parijs – Parijs	7.2	proloog
1.	2-7	Parijs – Arras	290.3	vlak
2.	3-7	Arras – Roubaix	170.3	vlak (kasseien)
3.	4-7	Lille – Troyes	324.8	vlak
4.	5-7	Vitry-le-François – Verdun	100.3	ploegentijdrit
5.	6-7	La Rochelle - Bordeaux	199.7	vlak
6.	7-7	Bordeaux – Pau	215.9	heuvels
7.	8-7	Pau - Bagnères-de-Luchon	197.2	bergen
8.	9-7	Bagnères-de-Luchon – Pla d’Adet	60.4	bergen
	10-7	<i>Rustdag (Saint-Lary-Soulan)</i>		
9.	11-7	Aucazein – Arcalis (Andorra)	269.1	bergen
10.	12-7	Perpignan – Montpellier	200.3	vlak
11a.	13-7	Montpellier – Montpellier	69.9	tijdrit
11b.	13-7	Montpellier – Nîmes	87.5	vlak
12.	14-7	Nîmes – Marseille	214	vlak
13.	15-7	Aix-en-Provence – Mont Ventoux	114.2	bergen
14.	16-7	Carpentras – Gap	219.8	heuvels
	17-7	<i>Rustdag (Embrun)</i>		
15.	18-7	Embrun – Sestriere	184.8	bergen
16.	19-7	Briançon – Alpe d’Huez	165.2	bergen
17.	20-7	Bourg d’Osains – Morzine-Avoriaz	273	bergen
18.	21-7	Lausanne – Bazel	190	vlak
19.	22-7	Bazel – Giromagny	172.8	bergen
20.	23-7	Auvers-sur-Oise - Parijs	31.1	tijdrit

Deelnemerslijst

Frankrijk A

1. Bernard Hinault
2. Raymond Poulidor
3. Laurent Fignon
4. Louison Bobet
5. André Darrigade
6. Laurent Jalabert
7. Julian Alaphilippe
8. Jacky Durand
9. Thierry Marie

DS: Cyrille Guimard

Frankrijk B

11. Jacques Anquetil
12. Bernard Thévenet
13. René Vietto
14. Jean Robic
15. Richard Virenque
16. Lucien Aimar
17. Roger Pingeon
18. Thomas Voeckler
19. Roger Rivière

DS: Raphaël Géminiani

Italië A

21. Gino Bartali
22. Giovanni Corrieri
23. Gianni Bugno
24. Fabio Casartelli
25. Gastone Nencini
26. Alessandro Petacchi
27. Guido Bontempi
28. Claudio Chiappucci
29. Pierre Brambilla

DS: Alfredo Binda

Nederland A

31. Joop Zoetemelk
32. Erik Breukink
33. Peter Winnen
34. Wout Wagtmans
35. Jelle Nijdam
36. Jean-Paul van Poppel
37. Gerben Karstens
38. Wim van Est
39. Johan van der Velde

DS: Peter Post

Spanje A

41. Miguel Indurain
42. Carlos Sastre
43. Federico Bahamontes
44. Fernando Escartin
45. Juan Antonio Flecha
46. Joseba Beloki
47. Alejandro Valverde
48. Óscar Pereiro Sio
49. José Luis Rubiera

DS: Eusebio Unzué

België A

51. Eddy Merckx
52. Freddy Maertens
53. Michel Pollentier
54. Briek Schotte
55. Herman Van Springel
56. Rik Van Steenberghe
57. Tom Boonen
58. Greg Van Avermaet
59. Thomas De Gendt

DS: Karel Van Wijnendaele

Italië B

61. Fausto Coppi
62. Andrea Carrea
63. Mario Cipollini
64. Marco Pantani
65. Felice Gimondi
66. Vincenzo Nibali
67. Francesco Moser
68. Ivan Basso
69. Eros Poli

DS: Luciano Pezzi

Nederland B

71. Jan Janssen
72. Hennie Kuiper
73. Gert-Jan Theunisse
74. Steven Rooks
75. Jeroen Blijlevens
76. Bauke Mollema
77. Gerrie Knetemann
78. Tom Dumoulin
79. Michael Boogerd

DS: Jan Raas

Spanje B

81. Alberto Contador
82. Luis Ocaña
83. Pedro Delgado
84. José Manuel Fuente
85. Julio Jiménez
86. Óscar Freire
87. Joaquim Rodríguez
88. Miguel Poblet
89. Abraham Olano

DS: Steven de Jongh

België B

91. Lucien Van Impe
92. Stan Ockers
93. Philippe Gilbert
94. Johan Museeuw
95. Tom Steels
96. Walter Godefroot
97. Ludo Dierckxsens
98. Claude Criquelion
99. Rik Van Looy

DS: Patrick Lefevre

Noord-Amerika

101. Lance Armstrong
102. Greg Lemond
103. Andy Hampsten
104. George Hincapie
105. Tyler Hamilton
106. Bobby Julich
107. Steve Bauer
108. Svein Tuft
109. Raúl Alcalá

DS: Johan Bruyneel

Post-Sovjetstaten

111. Pjotr Oegroemov
112. Jevgeni Berzin
113. Alexandre Vinokourov
114. Djamolidin Abdoesjaparov
115. Denis Menchov
116. Sergej Gontchar
117. Jaan Kirsipuu
118. Viatcheslav Ekimov
119. Raimondas Rumšas

DS: Oleg Tinkoff

Duitsland	Zwitserland	Scandinavië	Colombia
121. Jan Ullrich	131. Hugo Koblet	141. Bjarne Riis	151. Egan Bernal
122. Marcel Kittel	132. Ferdi Kübler	142. Michael Rasmussen	152. Luis Herrera
123. Erik Zabel	133. Fabian Cancellara	143. Thor Hushovd	153. Nairo Quintana
124. Rudi Altig	134. Tony Rominger	144. Gösta Pettersson	154. Fabio Parra
125. Dietrich Thurau	135. Alex Zülle	145. Rolf Sørensen	155. Juan Mauricio Soler
126. Jens Voigt	136. Fritz Schär	146. Jakob Piil	156. Santiago Botero
127. Tony Martin	137. Beat Breu	147. Bo Hamburger	157. Oliviero Rincón
128. André Greipel	138. Laurent Dufaux	148. Edvald Boasson Hagen	158. Rigoberto Urán
129. Andreas Klöden	139. Rubens Bertogliati	149. Magnus Bäckstedt	159. Hernán Buenahora
<i>DS: Rudy Pevenage</i>	<i>DS: Alex Burtin</i>	<i>DS: Kim Andersen</i>	<i>DS: Gianni Savio</i>
Australië	Groot-Brittannië-Ierland	Baskenland-Portugal	BeNeLux
161. Cadel Evans	171. Bradley Wiggins	181. Jesús Loroño	191. Charly Gaul
162. Phil Anderson	172. Geraint Thomas	182. Samuel Sánchez	192. Andy Schleck
163. Robbie McEwen	173. Stephen Roche	183. Iban Mayo	193. Fränk Schleck
164. Caleb Ewan	174. Mark Cavendish	184. Haimar Zubeldia	194. Dylan Groenewegen
165. Baden Cooke	175. Sean Kelly	185. Roberto Laiseka	195. Erik Dekker
166. Bradley McGee	176. Tom Simpson	186. Amets Txurruka	196. Gert Jakobs
167. Stuart O'Grady	177. Barry Hoban	187. Joaquim Agostinho	197. Robert Gesink
168. Richie Porte	178. Chris Boardman	188. Rui Costa	198. Pieter Weening
169. Simon Gerrans	179. Robert Millar	189. José Azevedo	199. Roger De Vlaeminck
<i>DS: Marc Sergeant</i>	<i>DS: Sir David Brailsford</i>	<i>DS: Igor González de Galdeano</i>	<i>DS: Lomme Driessens</i>
Oostenrijk-Tsjechië	Internationalen		
201. Bernard Kohl	211. Chris Froome		
202. Adolf Christian	212. Peter Sagan		
203. Georg Totschnig	213. Roger Walkowiak		
204. Peter Luttenberger	214. Rafał Majka		
205. Bernard Eisel	215. David Moncoutié		
206. Ján Svorada	216. Apo Lazaridès		
207. Roman Kreuziger	217. Abdel-Kader Zaaf		
208. Zdeněk Štybar	218. Heinrich Haussler		
209. Pavel Padrnos	219. Tadej Pogačar		
<i>DS: Christan Wegmann</i>	<i>DS: Allan Peiper</i>		

Dit boek bevat personages afkomstig uit de werkelijkheid. Al hun uitspraken, handelingen en belevissen zijn echter verzonnen. Het verhaal dat u gaat lezen, is volledig ontsproten aan de verbeelding van de auteur.

1.

Vrijdag 30 juni | Ploegenpresentatie | Parc des Princes, Parijs

Vrijdag 30 juni deed het grote wereldtoneel wel wat denken aan *'De School van Athene'*. Er gebeurde op deze dag, net als op Rafaels fresco van een verzonnen samenzijn van filosofen, namelijk van alles. In Buenos Aires besliste Zinédine Zidane de finale van het WK voetbal tussen Frankrijk en gastland Argentinië door met zijn linkerhand te scoren, in Groot-Brittannië nam Winston Churchill - na een chaotisch verlopen Brexit - het premierschap over van Boris Johnson en in Italië onstond paniek, toen een verslagen geacht virus opeens opnieuw opdook.

Over geen van deze zaken viel de dag erna echter veel te lezen. Het ging in de zaterdagochtendkranten maar over één ding: de start van de Ronde van Frankrijk.

De start van de grootste wielervedrijverswedstrijd ter wereld, die dit jaar in Parijs plaatsvond, trekt natuurlijk elk jaar de nodige bekijks, maar deze editie genereerde het *Grand Départ* nog meer aandacht dan gewoonlijk. De hoofdreden hiervoor was het deelnemersveld. Volgens kenners was deze van een uitzonderlijke kwaliteit en *L'Équipe* sprak zelfs van 'het sterkste startveld ooit'. Wellicht dat de Franse sportkrant niet helemaal onbevooroordeeld was, aangezien zij de ronde mede organiseerden, maar het kan niet ontkend worden, dat er inderdaad een heel scala aan sterren aan het vertrek stond. Alleen de allerbeste renners hadden een plekje veroverd in één van de nationale dreamteams.

Wat ook bijdroeg aan de hooggespannen verwachtingen voorafgaande aan de ronde, was het uitgestippelde parcours. Het rittenschema van de 3757.8 kilometer lange trektocht door Frankrijk was namelijk al net zo ontzagwekkend als de deelnemerslijst¹. Vanwege drie ritten in de Pyreneeën, evenveel etappes in de Alpen, een finish op de Mont Ventoux en een loodzware dag door de Vogezen, was vooral het aantal cols van de tweede categorie of daarboven (32 in totaal) imponerend. Maar ook op de dagen dat het hooggebergte niet werd aangedaan, kregen de coureurs het geenszins gemakkelijk. Elke dag was er wel één factor die koers loodzwaar zou maken. Zo waren de als 'vlak' bestempelde etappes veelal extreem lang, reed het peloton op dag drie over de kasseien

---

¹ Zie voor een overzicht van alle etappe's pagina 7.

van Parijs-Roubaix, zaten er later in de ronde ook nog meerdere verraderlijke overgangsronden en was er een zelden geziene hoeveelheid tijdritkilometers (207.5), die verdeeld waren over een proloog, een chronoproef voor ploegen en twee individuele tijdritten. Kortom: het zou een slopende exercitie worden. Voor iedereen.

Gezien de uitputtingslag die de renners aldus te wachten stond, werd het van vitaal belang geacht om goed uitgerust van start te gaan. Vandaar dat veel ploegen enkele dagen voor de proloog al naar Parijs waren afgereisd. Op die manier konden de coureurs nog even bijkomen, voordat het grote spektakel zou beginnen.

Vooraf de niet-Europese teams kozen ervoor om vroeg aanwezig te zijn en zodoende op het gemak naar de start toe te werken. Zo kwamen de Colombianen, die natuurlijk een enorm lange reis te verwerken hadden, reeds op maandagochtend aan in Parijs. En niet veel later landden ook de selecties van Noord-Amerika, Australië en de 'Internationalen' op *Charles de Gaulle Aéroport*. Althans, gedeeltes van deze drie selecties. Enkele leden ervan, zoals de kopman van de Noord-Amerikanen, Lance Armstrong, resideerden tijdens het seizoen in Europa en voegden zich dus pas enkele dagen later bij hun teamgenoten. Zij betrokken hun hotel bijvoorbeeld op woensdag of donderdag.

Een aantal renners stelde hun reis naar de Franse hoofdstad écht tot het allerlaatste moment uit, en waren pas op vrijdag ter plaatse. Eddy Merckx was één van deze coureurs. Hoewel de ploegenpresentatie tamelijk vroeg op de vrijdagmiddag al zou beginnen, reed de Belg pas in de ochtend van deze dertigste juni van Brussel naar Parijs. Daar werd hij vervolgens als een soort rockster onthaald. Massa's fans en journalisten verzamelden zich om hem heen, toen hij zijn oldtimer uitstapte. Merckx – pilotenbril op, blauw pak aan – bleef erg rustig onder dit alles. Hij was de aandacht zichtbaar wel gewend. De onbetwiste leider van België A groette de mensen vriendelijk, haalde zijn fiets van de drager en overhandigde het vehikel vervolgens aan één van zijn mechaniekers, die hij daarna een kwartier lang op fluisterende toon instrueerde. 'Het ging uitsluitend over de zadelhoogte', beweerde de Deense filmmaker Jørgen Leth. Hij kon het weten. Als huiscineast van de Tourorganisatie moest Leth beelden schieten voor een documentaire met de titel 'A summer in heaven' - en mocht hij dus dicht bij de wielergoden komen dan wie dan ook.

Toen Merckx het Parc des Princes bereikt had, enkele minuten voordat daar de openingsceremonie zou beginnen, was het peloton compleet. Op één renner na. Bij 'Spanje A', het eerste van de twee Spaanse teams, wachtten ze nog altijd op Pedro Delgado. Maar dit wachten bleek tevergeefs: de klimmer kwam niet opdagen. Delgado had, zo werd later duidelijk, zijn vlucht gemist en zou dus pas 's avonds richting Parijs vliegen. Hij was derhalve te laat voor het officieuze begin van de ronde. De prelude voltrok zich zonder hem.

Dat Delgado bij de ploegenpresentatie de enige afwezige was, was voor Tourbaas Jacques Goddet overigens een flinke opluchting. Even had het er namelijk naar uitgezien dat de Tour de France dit jaar, ondanks de belofte van een sterrenstartlijst, met een sterk gereduceerd deelnemersveld van start zou moeten gaan. De reden hiervoor was dat er in aanloop naar de Tour tal van dopinggeruchten de ronde deden.

Voor de Franse B-ploeg, die met Jacques Anquetil een favoriet voor de eindzege herbergde, werd in het verdachtenhoekje gedrukt. Dat kwam doordat één van hun renners, Richard Virenque, op de maandag voor de start gefotografeerd was in het gezelschap van voormalig verzorger Willy Voet. Laatstgenoemde had enkele jaren terug een rol had gespeeld in een grote dopingaffaire en was sindsdien niet meer welkom in de Ronde van Frankrijk. De organisatie had hem nadrukkelijk gevraagd om - ook na het aflopen van zijn officiële schorsing - uit de Tour weg te blijven. Dat hij er nu toch was, en zelfs koffie dronk met een renner, wekte dan ook de nodige scepsis. Alle sportkranten (behalve *L'Équipe*) stonden er vol mee en ook op de sociale media reageerde men verontwaardigd. Op Twitter vroeg AD-journalist Thijs Zonneveld bijvoorbeeld om opheldering: 'Wat deed je daar, @WillyV? In het verleden ben je transparant geweest, een open boek - wees dat nu ook! Alleen op die manier kunnen we de problemen in de wielersport oplossen.'

Als reactie op alle ophef, stelde de UCI (de Internationale Wielervederbond) een onderzoek in, maar deze brak de wereldwijde wielervederbond vrijwel direct daarna weer af. Voet verklaarde bij hen namelijk dat hij 'voor zichzelf' een weekendje weg was, en dus niet naar Parijs kwam voor de Tour. Voor de UCI was dat voldoende. Virenque had ondertussen ook gereageerd voor een camera van de Franse televisie: hij vond het

belachelijk dat je tegenwoordig niet eens meer een vriend van vroeger mocht ontmoeten. Gedurende zijn verklaring werd hij een beetje emotioneel en moest hij een klein traantje wegpinken.

Het Franse B-team was niet de enige formatie die in opspraak kwam. Er speelde meer. Ook de Scandinavische selectie kwam in de dagen voor de ploegenpresentatie onder verdenking te staan. De reden hiervoor was dat bij alle renners - geen enkele uitgezonderd - afwijkingen in het bloedpaspoort ontdekt waren. Voorlopig had dit echter geen gevolgen. Kopman Bjarne Riis, die als woordvoerder van de Scandinaviërs was opgetreden, kwam immers met een plausibele uitleg voor de schommelingen in de bloedwaarden. Alle negen renners hadden eerst een uitputtend survivalweekend ter teambuilding bijgewoond en waren vervolgens gezamenlijk wezen trainen op hoogte. Logisch dus, dat er fluctuaties in de hematocrietpercentages te zien waren.

Hiermee waren niet alle twijfels omtrent het negental weggenomen. Eén van de renners, Michael Rasmussen, werd ook om nog een andere reden gewantrouwd door de volgers: recentelijk was uitgelekt dat hij de afgelopen maanden al twee *out-of-competiton* controles had gemist. Nu moesten er drie controles gemist worden om tot een schorsing over te gaan, en Rasmussen mocht dus gewoon van start gaan in Parijs, maar het was duidelijk dat hij de komende drie weken nauwlettend in de gaten gehouden zou worden.

Omdat de genoemde dopingverhalen allen over waren gewaaid, of in ieder geval nog geen directe consequenties hadden gehad, werden er vrijdagmiddag 30 juni in totaal eenentwintig negentallen en één achttal (het team van de ontbrekende Delgado) voorgesteld aan het publiek. Dat bracht het totaal aantal renners dat gepresenteerd werd op 197. Dit gebeurde zoals gezegd in het Parc des Princes, dat voor de gelegenheid volledig volgepakt zat met mensen. Zij wilden maar wat graag een glimp opvangen van de vedetten van de weg. En die waren er, zoals eveneens eerder vermeld, meer dan het genoeg. Van Coppi tot Cavendish, van Anquetil tot Alaphillipe en van Merckx tot Mollema – alle grootheden van de huidige generatie gaven acte de présence².

---

² Zie voor een overzicht van alle deelnemers pagina 8 en 9.

Vanwege de rijkelijk gevulde deelnemerslijst, ervoer men het als lastig om één topfavoriet aan te wijzen. Er deden simpelweg te veel goede klassementsrenners mee die kans maakten op de eindzege. En dan hadden al deze luisterrijke namen ook nog eens specifiek naar de julimaand gepiekt, vanwege hetgeen er dit jaar – meer nog dan andere jaren – op het spel stond: de titel van allergrootste. Door deze moeilijkheden zetten veel kranten in hun voorbeschouwingen gemakshalve maar gewoon vijf namen op gelijke hoogte – boven de rest - en gebruikten voor dit vijftal de snel populair geworden benaming ‘The Big Five’. Tot deze elitegroep behoorden de volgende renners: Lance Armstrong, Miguel Indurain, Bernard Hinault, Eddy Merckx en Jacques Anquetil.

‘The Big Five’ (of, in Nederlandse kranten: ‘De Grote Vijf’) was een handige benaming, en er waren ook genoeg redenen om juist de genoemde renners ertoe te rekenen, maar zoals dat vaak het geval is met zulke begrippen, betrof het ook een versimpeling van de werkelijkheid. Er waren genoeg andere kapers op de kust. De vijf ‘topfavorieten’ moesten bijvoorbeeld ook zien af te rekenen met meesterklimmers als Charly Gaul, Federico Bahamontes en Marco Pantani, de *campionissimo’s* Fausto Coppi en Gino Bartali, nog een stuk of wat Italiaanse klasbakken en diverse Franse kanshebbers, met voorop: Louison Bobet, Bernard Thévenet en Laurent Fignon.

Of deze laatste drie de ruimte zouden krijgen om voor eigen kansen te rijden, was overigens nog wel twijfelachtig. Alle Franse Tourpretendenten waren immers verdeeld over slechts twee teams, ‘Frankrijk A’ en ‘Frankrijk B’, en twee van hen - Hinault en Anquetil - hadden reeds het kopmanschap opgeëist van elk één selectie. Niet iedereen leek zich echter direct te laten knechten. Fignon, bijvoorbeeld, liet weten dat hij het ‘komisch’ vond dat zijn ploeggenoot Hinault met zoveel zelfvertrouwen had verkondigd dat iedereen in zijn dienst moest rijden. Op het podium, waar hij pal naast de Breton stond, zei hij: ‘Hinault heeft me doen lachen.’

Greg Lemond, de tweede man bij de Noord-Amerikanen - achter Armstrong – onthield zich van dergelijke uitspraken over zijn kopman. Van zijn kant geen subversief geluid. Hij gaf geen enkele kick, toen hij slechts als ‘knecht’ voorgesteld werd. Maar zou hij op de fiets ook zo volgzzaam zijn? Dat viel te betwijfelen. Het was maar moeilijk te geloven dat Lemond zich zomaar in een dienende rol zou laten duwen door de Texaan. Daar was hij zelf een te groot kampioen voor.

Bij het Spaanse A-team pakte men het anders aan dan bij de Fransen en de Noord-Amerikanen. Bij deze ploeg hadden ze niet één, maar drie kopmannen aangewezen. Deze zogenoemde *'tridente'* bestond uit Alberto Contador, Luis Ocaña en laatkomer Pedro Delgado – allen mannen die sterk genoeg waren om te winnen, maar bovenal de koers konden doen ontploffen.

Wie dat ook konden, de koers doen ontploffen, waren de leden van Colombiaanse ploeg. Zij zouden ongetwijfeld voor vuurwerk zorgen in de bergen. Dat was dan ook de reden dat Goddet (op aanraden van zijn assistent Félix Lévitán) flink in de buidel had getast en de kleine klimmers een forse startpremie voor had gelegd - om ze tot een oversteek van de oceaan te verleiden. Maar ze waren niet enkel naar Europa gekomen om voor spektakel te zorgen: met Egan Bernal namen ze ook gewoonweg een niet te onderschatten outsider voor de eindzege mee.

Andere outsiders waren de eerdergenoemde Bjarne Riis, Carlos Sastre (die waarschijnlijk wel in dienst moest rijden van Indurain), Lucien Van Impe (de kopman van 'België B') en de Nederlanders Jan Janssen en Joop Zoetemelk (zij hadden elk één team onder hun hoede), als ook enkele leden van de Brits-Ierse selectie.

Dit laatste negental was één van vele combinatieteams - net zoals bijvoorbeeld Baskenland-Portugal, Scandinavië en Oostenrijk-Tsjechië - en bestond uit vijf Engelsen, twee Ieren, één Schot en een Welshman. Dat was, zo bleek, een gevoelige mix. Er klonk namelijk van verschillende kanten kritiek op deze alliantievorming. Vooral de Ierse wielierliefhebbers reageerden verbolgen. Zij vreesden dat hun renners zouden worden achtergesteld door de Engelse begeleiding en zagen hun vermoedens bevestigd door het niet-selecteren van hun sprinter Sam Bennett. De Schotten waren ondertussen ook niet happig op een samenwerking met de Engelsen, maar zij verzetten zich minder. Zij wisten maar al te goed dat dat toch geen nut had. Bovendien waren zij al lang blij dat hun enige renner, Robert Millar, in ieder geval ergens onderdak had gevonden. En niet in het minste team, want de Brits-Ierse ploeg was weliswaar een samenraapsel, maar ze bevatte wel meerdere kandidaatwinnaars. Met name van Bradley Wiggins, Geraint Thomas en Stephen Roche werd het nodige verwacht.

Eén ding dat opviel, toen het Brits-Ierse team het podium betrad, was de afwezigheid van Chris Froome. Hij zat niet bij de selectie. Dat betekende echter niet dat hij helemaal niet aan de start stond, want dat was weldegelijk het geval. Froome kwam alleen uit voor een ander team: hij reed deze ronde onder de Keniaanse vlag voor de Internationalen. Het verhaal ging dat Froome een aanvaring gehad had met de manager van het Brits-Ierse team, Dave Brailsford, omdat deze hem tot zijn ongenoegen niet tot onbetwiste kopman had willen bombarderen. In de media spraken de twee heren dit gerucht beiden echter tegen. Froome was enkel toe geweest aan een nieuw avontuur, voor de rest was er niets aan de hand: het wederzijdse respect was immens.

Jan Ullrich, tot slot, werd in de voorbeschouwingen ook regelmatig genoemd als *dark horse*. Maar die status van mogelijke kanshebber was de rossige Duitser nog voor de start van de eerste rit alweer kwijtgeraakt. Nadat men hem op het presentatiepodium had gezien, wist men namelijk genoeg. Het was weer raak. 'Ulle' stond – getuige zijn bijna uit elkaar knappende wielertenuë – weer eens te zwaar.

Uiteraard bestond het deelnemersveld niet uit louter klassementsrenners. Ook de beste sprinters ter wereld waren aanwezig in Parijs. Van hen trok Mario Cipollini – hoe kon het ook anders - de meeste aandacht tijdens de ploegenpresentatie. De Italiaan kwam al bellend het podium op fietsen, flirtte aldaar opzichtig met de presentatrice en joeg de Fransen alvast tegen zich in het harnas door te verklaren dat hij dit jaar eigenlijk liever de Giro had gereden. 'Het lukt mij eerlijk gezegd alleen in de Giro honderd procent gemotiveerd te zijn. De Giro beleef ik met mijn hart, de Tour alleen met mijn hoofd', zei hij, waarna hij er doodleuk aan toevoegde dat dat zo was omdat het leven in Italië nou eenmaal beter was dan in Frankrijk.

Ambitie kon Cipollini desondanks niet ontzegd worden. 'Na Julius Caesar wil ook ik Gallië veroveren', grijnsde hij met lachende ogen, die natuurlijk wel verscholen bleven achter een grote zonnebril. Naar het merk daarvan hoefde men overigens niet te gissen: 'Dolce & Gabbana' stond er in grote letters op.

Of Cipollini inderdaad 'Gallië' zou veroveren, was nog maar de vraag. De concurrentie was moordend. Vooral Mark Cavendish zou het 'Mooie Mario' heel lastig gaan maken in de spurts, was de verwachting. De Brit werd door velen de snelste man ter

aarde genoemd, en wie dat nog niet deed, zou dat na afloop van de Tour wel doen. Zo voorspelde Cavendish zelf.

Nee, dan waren de Duitse sprinters Marcel Kittel en Erik Zabel, die alle twee voor hun eigen kansen mochten gaan, een stuk bescheidener. Kittel hoopte op een ritzege en Zabel droomde van het groen, maar beiden waren ook erg realistisch: op dit niveau was de verwezenlijking van hun doelen geen vanzelfsprekendheid, wisten ze. Er waren immers tal van landen die net zo goed meerdere ijzers in het vuur brachten.

De Italiaanse B-ploeg zette bijvoorbeeld ook in op een tweetal (Alessandro Petacchi en Guido Bontempi), de Australiërs waren zelfs met drie sprinters naar Europa gekomen (Baden Cooke, Robbie McEwen en Caleb Ewan) en beide Belgische teams trokken eveneens met een drietal rappe mannen naar Frankrijk. Bij België A bestond dit trio uit Freddy Maertens, Tom Boonen en Rik Van Steenbergen, bij België B uit Tom Steels, Walter Godefroot en Rik Van Looy. Vooral laatstgenoemde, 'Rik II', had duidelijk grootse aspiraties. Dit bleek uit de manier waarop hij reageerde op Mario Cipollini, nadat de Italiaan zichzelf had vergeleken met Caesar. Van Looy was hier woest over. Hij vond die opmerking volledig misplaatst. 'Er kan maar één keizer zijn', vertelde hij briesend aan zijn toehoorders in het Parc des Princes.

Omdat het overgrote deel van de ploegen zich focuste op het klassement, stonden de meeste sprinters er echter helemaal alleen voor. Dat had voor hen zowel voordelen als nadelen. Enerzijds kwam in veel gevallen de druk van de hele natie daardoor op hun persoonlijke schouders, maar anderzijds hoefden zij met niemand rekening te houden. Tot deze eenlingen behoorden onder andere André Darrigade, Ján Svorada, Thor Hushovd, Óscar Freire, Fernando Gaviria, Dylan Groenewegen (BeNeLux), Jeroen Blijlevens (Nederland B) en Jean-Paul van Poppel (Nederland A). Zij waren stuk voor stuk kanshebbers als het op een massasprint aankwam. Djamolidin Adbusjaparov was bij zulke aankomsten – in meerdere opzichten – eveneens een gevaarlijke klant.

Tot slot, was er ook nog Peter Sagan. De Slowaak kwam net als Froome uit voor de Internationalen, het laatste team dat op vrijdagmiddag werd voorgesteld in het Parc de Princes. Sagan miste misschien de absolute topsnelheid van mannen als Cavendish en Cipollini, maar hij gooide zich er altijd tussen en was door zijn veelzijdigheid misschien wel

dé topfavoriet voor het puntenklassement. Van dat klassement had hij dan ook zijn hoofddoel gemaakt. Voor het groen in Parijs moest alles wijken. Nou ja, bijna alles. In zijn typische Engels stelde Sagan dat er nog één ding veel belangrijker was dan presteren: 'Ik wil vooral plezier maken: voor mezelf én voor het publiek.'

Sagan was niet de enige die er zo over dacht. Hij verwoordde hier een instelling, welke – zo bleek in de drie weken die volgden – gedeeld werd door het complete peloton. Ze zouden er met zijn allen een uiterst gedenkwaardige Ronde van Frankrijk van maken. 'De beste aller tijden', als we het unanieme oordeel van de wielershistorici mogen geloven.

2.

Zaterdag 1 juli | Proloog | Parijs – Parijs | 7.2 kilometer

Een dag na de ploegenpresentatie in het Parc de Princes ging de Tour de France nabij café Le Reveil Matin van start met een proloog. Deze chronoproef van iets meer dan zeven kilometer zou nog geen grote verschillen in het klassement teweegbrengen, zo was de verwachting, maar ze kon wel een eerste indicatie van de vorm van de coureurs geven. Vooral voor de klassementsrenners was de proloog dus gelijk een belangrijke test. Maar ook de specialisten van korte tijdritten moesten er gelijk staan: of hun Tour geslaagd zou zijn, zou weleens direct op dag één bepaald kunnen worden.

Het publiek moest wel even wachten voordat ze de grote favorieten voor de dag- en eindzege in actie konden zien. Die hadden er allen voor gekozen om pas laat in de middag te starten. Hoewel het uiteindelijk heerlijk weer was, gaven de voorspellingen de dag voordien – toen de ploegen de startvolgorde op moesten geven – namelijk nog aan dat het in het begin van de middag mogelijk kon gaan regenen. Onterecht, zo bleek dus achteraf, maar je kon maar beter het zekere voor het onzekere nemen. En dus kreeg een ‘kleine’ renner, de knecht Eros Poli, de grote eer om de Tour af te trappen. Onder een stralend zonnetje.

Meest verrassende vertrekkers in het eerste uur was Tadej Pogačar. Gisterochtend had de Sloveense klimmer zich nog in zijn thuisland bevonden, alwaar hij zich in alle rust voorbereidde op de Ronde van Spanje, die eind augustus pas zou beginnen. Niets wees er dus op dat hij vandaag de proloog van de Tour zou rijden. Zijn landgenoot Primož Roglič bleek op het allerlaatste moment echter niet in de juiste fysieke gesteldheid om van start te kunnen gaan. Eén dag voor het in Parijs allemaal zou beginnen, was Roglič bij een interne medische test van de ‘Internationalen’ gewogen en letterlijk te licht bevonden. ‘Het is niet verantwoord om Primož met dit vetpercentage te laten rijden’, aldus ploegleider Alan Peiper. Roglič zelf reageerde verbaal onbewogen - hij zei iets over de belangen van de ploeg en het verleggen van de focus -, maar zijn lijkbleke gelaat verraadde dat hij weldegelijk was aangedaan door zijn uitsluiting. Ook hij had emoties.

Dat waren momenteel evenwel hele andere emoties dan die van Pogačar, die als eerste reserve de plek van Roglic innam en zodoende alsnog de kans kreeg om deel te nemen aan de grootste wielervedstrijd op aarde. ‘Het voelt onwerkelijk om tegen al deze grootheden te mogen gaan koersen’, sprak de jongeling. ‘Het is een droom die uitkomt.’

Ondanks dat Pogačar gisteravond pas in Parijs arriveerde en daar nog de nodige formaliteiten af moest ronden, wat natuurlijk energie vratt, reed hij geen onverdienselijke proloog. Hij zou uiteindelijk op de veertigste plaats eindigen. Dat was wel een aardig eind achter Tyler Hamilton, die duidelijk de beste renner uit de beginfase was. Hij zette de eerste serieuze richttijd neer. De één na de ander beet zich hier op stuk en dus mocht Hamilton een lange periode op de zogenoemde *hot seat* blijven zitten. Gelukkig voor hem zat hij daar niet alleen. Tot het genoegen van Eurosportcommentator Karsten Kroon werd Hamilton vergezeld door zijn hond Tugboat. ‘Wat een leuk beest’, oordeelde Kroon over de golden retriever, die samen met zijn baasje naar het beeldscherm voor hem keek, waarop de twee afwisselend zichzelf en de renners zagen verschijnen.

Pas aan het einde van het tweede uur, toen er al bijna honderdtwintig renners klaar waren met hun proloog, zagen Hamilton en Tugboat iemand die de tijd van Tyler verbeterde. Viatcheslav Ekimov wist hem nipt te kloppen. Maar nog voordat diezelfde Ekimov in de *hot seat* plaats kon nemen, had Marcel Kittel de koppositie alweer overgenomen. En vanaf toen ging het snel. In korte tijd stonden achtereenvolgens Dietrich Thureau, Erik Breukink en Bradley McGee aan de leiding. Roger Rivière, die laatstgenoemde afloste, was vervolgens de eerste die zijn koppositie weer wat langer vasthield.

Diezelfde Rivière zou overigens aanzienlijk beter doen dan zijn kopman Anquetil. Van Anquetil, die als één van de eerste favorieten voor de eindzege reed, werd vooraf veel verwacht, maar met een drieënzestigste plaats ontgoochelde de Normandiër behoorlijk. Als gevolg van zijn ontluisterende optreden sprak men in de Franse media dan ook al over een mogelijke machtsovername binnen ‘Frankrijk B’. Verschillende journalisten opperden dat Rivière misschien beter voor eigen kansen kon gaan rijden, in plaats van zich op te offeren voor de ‘onprofessionele’ Anquetil. Met zo’n tijddrit in de benen maakte hij zelf